

Õiguskantsler

Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

Teie 02.09.2024 nr 5-24-25/3

Meie 09.10.2024 nr 9-2/241498/2405769

Täiendav arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-24-25

Austatud Riigikohtu esimees

Andsin juba [arvamuse](#), et regionaalministri 23.11.2023 määrus nr 83 „Ajutised püügikitsendused, püügiõiguse tasu ja püügivahendite piirarv harrastuskalapüügil 2024. aastal“ on tervikuna vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega, kuna regionaalminister ületas piirangut kehtestades kalapüügiseaduse § 11 lõikega 2 antud volituse piire. See volitusnorm volitab andma *ajutisi* piiranguid. Leidsin, et tegemist ei ole ajutise piiranguga. Selliste piirangute kehtestamise pädevus on kalapüügiseadusega antud Vabariigi Valitsusele.

Regionaalministri 08.10.2024 arvamusel on seevastu leitud, et mitu aastat kehtivad kalapüügipiirangud võivad siiski olla ajutised, sest piirangu proportsionaalsus sõltub kalavaru taastumisest, selle taastumise suhtes tehakse iga-aastast seiret ning igal aastal otsustatakse, kas piirangutega on vaja jätkata, neid muuta või tühistada.

Võimalus, et kalapüügipiirangut võib olla vaja muuta, ning kohustus tagada piirangu proportsionaalsus ei tingi iseenesest piirangu ajutist iseloomu ega välista selliste piirangute kehtestamist Vabariigi Valitsuse määrusega. See, et piirangud peavad lähtuma tegelikust olukorrast, kehtib üldaktide (ja seega ka määruste) puhul üldiselt. Üldaktidele (erinevalt haldusaktidest, millel on õiguskindluse põhimõtte tagamiseks püsikindlusfunktsioon) ongi iseloomulik see, et need peavad ajaga kaasas käima, et olla kogu kehtimise ajal proportsionaalsed. Ka Vabariigi Valitsuse määruses on sätteid, mille proportsionaalsust tuleb aegajalt kontrollida (erinev võib olla vaid ühe või teise sätte muutmise tõenäosus).

Kui võtta ajutisuse määratlemisel aluseks regionaalministri seisukoht, siis sellel võib olla ka laiemalt negatiivseid tagajärgi, näiteks üldkorralduse andmise pädevuse piiride küsimuses, eriti kui üldkorralduse andmise seaduslik alus kasutab samuti määratlust *ajutiselt* (vrd [RKPKo 31.10.2022, 5-22-4](#), p 84). Teisisõnu hägustaks see veelgi üldkorralduse ja määruse andmise pädevuse eristamist.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Liina Lust-Vedder 693 8429, Liina.Lust-Vedder@oiguskantsler.ee